

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém jsou kromě všech příjmů a výdajů státního rozpočtu vedeny též výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků a Evropské unie, spravované finančními nebo celními úřady. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny:

Ukazatel	v mil. Kč			
	30.9.2007 (1)	30.9.2008 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	36 316	10 473	-25 843	28,8
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	12 874	12 500	-374	97,1
3. Sdílené daně EU a SR - saldo	1 059	646	-413	61,0
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	918	641	-277	69,8
5. Prostředky na účtech SFA	47 478	37 503	-9 975	79,0
- toho: prostředky na umořovacím účtu	29 545	27 044	-2 501	91,5
6. Rezervní fondy a FKSP OSS - zůstatek	21 816	51 248	29 432	234,9
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 6)	120 461	113 011	-7 450	93,8
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-120 446	-112 997	7 449	93,8
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	15	14	-1	93,3

V 1. až 3. čtvrtletí 2008, obdobně jako v roce 2007, byly na vkladových účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, dálnice apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP je letos mírně nižší – proti stavu k 30. září 2007 je v roce 2008 nižší o 2,5 mld. Kč.

Ke konci září 2008 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši **113,0 mld. Kč** (podrobněji viz tabulku č. 6 v příloze). Tento byl součtem:

- **přebytku státního rozpočtu ve výši 10,5 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 794,5 mld. Kč a výdaji ve výši 784,0 mld. Kč,
- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 12,5 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 137,7 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 125,2 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – obce a kraje – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),
- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (ES) a státního rozpočtu ve výši 0,6 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 6,0 mld. Kč a jeho převody do rozpočtu EU (3,7 mld. Kč) a do státního rozpočtu (1,7 mld. Kč),
- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,6 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (12,5 mld. Kč) a převodem (11,9 mld. Kč),
- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 37,5 mld. Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na vkladových účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 27,0 mld. Kč, na účtu pro úhrady restitucí aj. Ministerstva zemědělství 1,6 mld. Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní 1,2 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,0 mld. Kč, na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld. Kč, na umořovacím účtu prostředků z úvěrů EIB 0,4 mld. Kč, na účtu státních finančních rezerv 0,3 mld. Kč, na účtu prostředků souvisejících s reformou veřejné správy 0,2 mld. Kč a dalších),
- **zůstatku na účtech rezervních fondů a FKSP organizačních složek státu ve výši 51,2 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků převedených do rezervních fondů a jejich čerpání převodem do příjmů kapitol, resp. saldo tvorby a čerpání FKSP.

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání **úrokových výnosů**, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až září 2008, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti 1. až 3. čtvrtletí 2007 mírně zlepšilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na souhrnném účtu státní pokladny dosahoval 40 mil. Kč proti 81 mil. Kč v roce 2007. Průměrný denní stav

souhrnného účtu SP byl v meziročním srovnání vyšší (114,6 mld. Kč proti 100,2 mld. Kč v roce 2007) a tím byl vyšší i průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (114,5 mld. Kč proti 100,1 mld. Kč). Souviselo to především se zvýšením průměrných denních stavů prostředků rezervních fondů (vč. FKSP) organizačních složek státu. V menší míře zde působilo i zvýšení průměrných denních stavů vkladových účtů SFA a zůstatků účtů pro převod daní územním samosprávným celkům, státním fondům a Evropské unii. V opačném směru působilo zhoršení průměrného denního salda (schodku) hospodaření státního rozpočtu. Průměrný denní stav účtů rezervních fondů (vč. FKSP) organizačních složek státu byl v období ledna až září 2008 o 21,9 mld. Kč vyšší než tomu bylo ve stejném období předchozího roku. Meziroční zvýšení průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv bylo vykázáno ve výši 780 mil. Kč, když ke konci září poklesly zůstatky na účtech účelových prostředků celkem téměř o 10,0 mld. Kč a zůstatek umořovacího účtu o 2,5 mld. Kč (u posledních dvou údajů jde o absolutní koncové, nikoli průměrné denní stavy). Průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2008 bylo schodkové ve výši -9,8 mld. Kč, zatímco v 1. až 3. čtvrtletí 2007 byla tato hodnota -1,1 mld. Kč.:

Průměrné denní stavu*)	Saldo běž. hospodaření SR	Zůstatky účtů pro převod daní USC, SF a EU	Vkladové účty SFA	Rezervní fondy a FKSP OSS	Souhrnný účet SP	v mil. Kč	
						Financování SP	Celková pozice SP
						dluhopisové	SP
1	2	3	4	5=1+2+3+4	6	7=5+6	
leden - září 2008	-9 834	7 580	46 470	70 358	114 574	-114 534	40
2007	-1 094	7 212	45 690	48 418	100 226	-100 145	81
rozdíl	-8 740	368	780	21 940	14 348	-14 389	-41

*) počítáno na pracovní dny

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až září 2008 **představoval 114,6 mld. Kč** a proti 1. až 3. čtvrtletí 2007 se zvýšil o 14,4 mld. Kč. Tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-9,8 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní územních samosprávných celků, státních fondů a EU (7,6 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na vkladových účtech státních finančních aktiv (46,5 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek na účtech rezervních fondů organizačních složek státu (70,4 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 114,5 mld. Kč** (ve stejném období roku 2007 to bylo 100,1 mld. Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na souhrnném účtu tak činil **40 mil. Kč** a proti stejnému období roku 2007 byl nižší o 41 mil. Kč.